

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 25. Zettortdeenâ 20tâ Juhni 1835.

Z a u n a s s i n n a s.

No Jaunjelgawas. Lappu mehnescha patti beidsama deena (31. Mei) bij mums grubta peemefleschana's deena. Jo bahrgs negais ar auku ar sibbeneem un warren leelu beesu kruffu, rahdija mums tahdu smaggu Deewa rohku ka ilgeem gaddeem to ne bijam redsejschi, un paschi wezzi laudis ne warr atgahdatees tahdu peedsihwojuschi. Saule tai deenâ zeeti speesdama jau draudeja, leetus un pehrfona debbeschi eetaifjahs azzim redsoht. Ap waffarinu arri sahze schibbinaht, un arween stiiraki un klahtaki, kamehr nehmahs wissapfahrt ruhft; ap pulksten 10 tif ne jau weenâ sferfchana's spehre un dubze. Zu Deewia! jau breefmas bij gaidamas; jo raug' nu jau melni un gaischi firihpaina debbeschi zehlahs gubbahm, un rahdija smaggu krussta fwarru un grubtu sohdbu! Un tã arri bij! — Papreeksch ma's leetutinsch pille pa lahsehm — ne zif ilgi tad jau raschigi lihje, un jau sajakts ar kruffu — tad ar stikki sahze leeliffi liht un beesa leela kruffa lihds — nu gahse kã ar spanneem, un breefmiga auka spehre leelus kruffa gabbalus pee semmes bes sinna's, un mette tif beesi, ka wehl ohtrã deenã pawehni puf's pehda dsilla kruffa wiffur bij redsama. Schis negais plohfija pohstidams lihds pahri pah'r puf'snakti, bet pamasihthinam allasch lehnaki, kamehr deeni-nai austoh't atstahje un atkal meerigs laifs palikke. Bet tad nu arridsan pohst's un nelaimie bij redsama mallu = mallã's, fur ween abbas Daugmallas bij aisnehmis. Zif taggad ahtruma's sinnam, tad pee Lindes muischas jau sahjis, un nu jo us augfchu gar Daugawas jo bahrgi bij nahjis; bet pats leelums irr trahpijs muhsu masu nabbaga pilsehtinu, to ka speedin neschehligi apspeedis, un wehl kahdas pahru werstes no mums us augfchu lihds Misfraukli. Pee mums nu wiffi rudsu lauki (fur jau zif dascha

agreja wahrpina ar seebeem bij) irr gluschi pagalam; tee druppu druppõs fakappati un sadausiti ir semmẽ eefisti, ka Jaunjelgawas mahzitaja lauks, baggatais Skrihwera muischas lauks, un wiffu nabbaga pilsehtneeku lauzini. Patlabban zitti noplauj sadraggatus rudsus — kas spehj, taisahs to usmaifht un waffarejus seht; bet nespehjneeki atstahj isnihzinatu lauku schapat swehta Deewa sinna' nu redsefim kas tur buhs. Tikpat arri waffaras sehjums irr bohjã, gluschi noskallohts un sehfla us kalnaineem laukeem, no warrena uhdena aisnesta, un jasehj no jauna. Rabbi teem, kas wehl ne bij sehjuschi, un tahdu irr dauds muhsu widdũ, kas labprah't wehlu fehj. Wiffi dahrsi pee mums wehja; tikpat kahposti, kas nule bij dehsiti, it ka arri auglu-kohki kam lappas ar wiffeem seebeem apnemti, woi firnini u. t. j. pr. un dahrsa eschinas ka plahnas fakistas. Zif ne wiffas sehtinas un schohgi muhsu meesta apgahsti, zitti paschkeebti no breefmiga wehja — zittai ehkai junts noplehst's, zittai eelaust's, un glahschu lohgi wisszaur sadausiti no kruffa. Zelli irr wiffur israuti no uhdena, tilti nozelti, sluhfchi un dambi isplehsti, un resni balki un semmẽ dsilli eerakti stabbi, irr no straumes iszelti un weetahm it tahli aisdsiht. Ak sawu spehku! Mihilais Deews lai nu palihds nabbageem lautineem sawu nelaimi un leelu skahdi panest un pahrzeest un atkal eetaifitees no jauna! un lai jo prohjam farga no tahdas nestundas.

Zits pah'r scho paschu leetu tã raksta:

Schẽ 31mã Mei paschã wehlã waffarã us-gahje breefmigs pehrkohns ar stiiru auku un kruffu. Mahzitajam wiss brangs rudsu lauks, un wiss, kas dahrsõs un no waffarejeem bja

fehst, pawissam irraid isnihzimahts. Tápatt arridsan pascheem pilsehtas eedsihwotajeem effoht gabjis. Wezzaki zilweki tur ne atgabdajoh, tahdu krusu redsejufchi. Zumi irr wiffa pilsehtá sadausiti un weetahm nonesti, lohgi falisti, eljes = pehrwe no seenahm noplehsta, paschas seenas ká ar lohdehm fashautas, un wissleelaki kohki no saknehm israuti un zitti salaufti. —

• No Nerretas. Zebfchu gan pawaffaras eefahkumá filts laifs un agra pawaffara rahdijahs, tad pehz, wiffwairak Mei mehnescham eefahfoht, jo aufstis palikka, un muhsu laufus un lohpinus lohti nowahrdsinaja. Rudsi dauds weetahm, ihpaschi kur mahls un leeknas, stahw lohti plahni. Dohmajam, ka no scha aufstuma ja ne zits, tad tomehr tas labbums atlehts, ka tee kustomi, kas pee kohkeem un dahrseem dauds skahdes darra, taps nokauti. Bet ir tas ne notikke, jo dauds dahrds kohki, ohgu = krumi un kahpostu stahdi irr noehsti, un muhsu kaiminds leela behrsu birse no kahdahm 40 puhruweetahm, kur salki tahrpi ar mellahm galwahm tahds pulks usmettuschees, ka tai wiffas lapas effoht pasudduschas, un ka winna tihri plikka palikkufi, ká paschá ruddens laifá. —

Tanni swehtdeená preeksch waffaras swehtkeem un peektdeená pehz swehtkeem mums sché bija lohti stiprs lectus un bahrgs pehrkohns. Abbejás deenás sehjums dauds weetas tappe noskallohts, plawas ar semmi apnestas, un zelli israuft. Dascham ohtru reisi bija sehjams. — 19tá Mei pehrkohns eespehre Saukas meschakunga muishas magasihné, bet paldees Deewain ne degga. Diweem no Saukas mahzitaja fainnekeem zaur sibbeni pahri ehkas nobehga. — 31má Mei ap pulksten 10 wakkará kritte paschá Nerretas muishá leela krusa, bet par laimi ne kahdu skahdi ne darrija.

* * *

Ne semt Leischs, ne tahli no Kurmes muishas, us pascha Kursemes rohbescha, nakti laupitaji masá frohdsma eelausufchees, kas us Ribges leelzetta stahw, frohdsmeekam warras darbu darrijufchi, un to dikti aplaupijufchi.

• Sihkstulis, kas zitteem par labbu mantu krahj.

Marseljes pilsehtá (Sprantschu = semmè) dsihwoja wezs wihrs, Sihjoh wahrda. Tas sew leelu mantu sakrahje zaur sawu rubpigu strahdschanu un zaur sawu, wisseem sinnamu krahdschanu, jo winsch no sawas muttes sew atrahwe maifi un krahje mantu; tadeht daschureis no zitteem zilwekeem, kad us eelas gabje, par sikhstuli tappe nosaufts. Pehz winna nahwes atradde pee winna grahamu, kurrá schohs wahrdu bij eerakstijis: „No sawahm jaunahm deenahm esinn wehrá nehmis, ka teem nabba-geem lautineem Marseljes pilsehtá leels gruh- tums zaur uhdens truhnumu, un teem dahrga nauda par uhdeni jamakfa. Es esinn sawá ilgá muishá tif dauds sakrahjees, ka winni to uhdeni taggad bes ne kahdas makfas warr dabbuht, un tadeht es nowehlu wiffu sawu mantu — lai par to eetaisa skunstigus uhdens zellus Marseljes pilsehtam, — ka tee nabbagi lautini us preekschu labbu uhdeni un bes ne kahdas makfas warretu dabbuht.“ —

— c 3.

• Semmes laudim derrigas sinnas un padohmi.

2. Rudsi un meeschi tai paschá sehjá weenkohpu sehki.

Ingrias = semmè (Peterburgas gubernement) kahdá muishá pawaffará 1833schá gabbá widdejá semmè tikke kohpá issehti 4 puhri meeschi un 3 puhri rudsi. Pehrn us wisseem tahs muishas tihromeem tápat, ká us scha gabbala, meeschi flikti isdewahs. Schogadd' no ta peeminnetta gabbala greese 5½ wesumus rubsu, kas iskulti 18 puhrus labbibas dewe.

3. Sawads jauns un geldigs arklis.

Muischneeks Pruhshds, ar wahrdu Alsen, Drewsmuishá ne-tahl' no Elbin pilsehtas jaunni arflu isdohmajis, kurre par Drewsmuishas arflu nosauz un daschs widdutschds Pruhfchu- semmè un Pruhfchu = Leischs stipri fahl bruh-

fehst. Schee arkli weeglafi eet, ne ka tee wezzi
 rattu = arkli, kas tur un wiffa Bahzsemme lihds
 schim bruhkê bija; tas lohpa spehku, kas to
 welk, masak' tehre un semmi finalfaki isstrahda.
 Beregow.

Smeeklu-stahstis.

Kahds kungs gabje pufsdeenas laifâ, kad
 faule karsti spihdeja, sawâ dahrsâ, un atradde
 tur sawu dahrsneeku kohku ehnâ gulloht; jo schis
 ne mas ne bij dohmajis, ka kungs dahrsâ nahks.
 Jtt dufinigs un saffaitis, gabje tas kungs win-
 nam klast un usbrehze: „Tu slinkis, tu gulli
 schè, kad tew jastrahda! Tu jau us tahdu wihsi
 ne warri nopelniht, ka tew wehl faule apspihd!“
 „Ja, tas gan warr buht teefa, zeenigs
 kungs,“ atbildeja dahrsneeks, „jo tapeh3 es
 esmu ehnâ apgullees.“

— — n.

Behrens ar ohsola wambali.

I.

Bum! bum! mihla wambale
 Salki, kapeh3 fraidele?
 Ekreen us ahra pussi ween,
 Woi mans namminsch tew ne been?
 Zellees street, —
 Zaisces eet,
 Woi tew ne patihl schi weel'?

2.

Mihlais behrnin, klus, klus, klus,
 Klausces kas tew sazzih3 klus:
 Ka man buh3 schè preezatees
 Zectumâ wehl lustetees? —
 Laufâ man —
 Patilschan?
 Kur no pukkeh3 atspirgschan'.

3.

Bum! bum! mihla wambale
 Salki, kapeh3 fraidele?
 Woi es lohgu ne attais'?
 Prischas pukkes woi ne laif'?
 Wuhdinu —
 Vanemnu
 Ur to faulê isemnu.

4.

Mihlais behrnin, klus, klus, klus,
 Klausces kas tew sazzih3 klus:
 Kad tew buhdâ eeslehgtu,
 Deen' un nakti raudatu —
 Weddu tu —
 Ne ehstu
 „Laisch man laufâ!“ sazzitu.

— 9.

Teesas flubbinaschana.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Majesteetes,
 ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walsis 2c. 2c. 2c.,
 tohp no Krohna Snikkeres pagasta teesas wiffi tee,
 kam kahdas taisnas prassischanas pee ta Krohna Wen-
 kawas muischas saimneeka Masedaggu Fritscha buhtu,
 par furra mantu parradu deht konkurse spreesla, us-
 aizinati, pee saudeschanas sawas teesas 6 neddeku
 starpâ no appalschrafsitas deenas pee schih3 teesas
 peeteiktees.

Krohna Snikkeres pagasta teefa, 31mâ Mei 1835. 2
 (Z. S.) ††† Sewaru Frit3, peeschdetais.
 (Nr. 201.) F. Freymann, pagasta teesas srihweri3.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassischanas pee
 tahs atstah3as mantas, ta nomirruscha no rekruschem
 atpirkta Undschik Petera un ta eelsch Lohm Branza
 mahjahn nomirruscha peedsihwotaja Fritscha buhtu,
 tohp usajinati, pee saudeschanas sawas teesas lihds
 3schu August 1835 pee schih3 pagasta teesas peeteik-
 tees.

Dundangas pagasta teefa, 23schâ Mei 1835. 2
 (Z. S.) Ernst Muckel, pagasta wezzakais.
 (Nr. 157.) Bruno Stavenhagen, pagasta teesas srih-
 weris.

No Dundangas pagasta teesas tohp wiffi tee, kam
 kahdas taisnas parradu prassischanas pee teem lihds-
 schinnigeem Dundangas muischas saimneekem Wez-
 slahwu Klahwa, Laurumu Klahwa, Kinnu Petera,
 Sihnû Dibrika, Wezsumberu Andreja, Lauku Kahr-
 la, Wikkeneeku Fritscha un Strehlneeku Janna buhtu,
 par kurru mantahn parradu deht konkurse spreesla,
 usajinati, pee saudeschanas sawas teesas lihds 3schu
 August 1835 pee schih3 pagasta teesas peeteiktees un
 noliktâ terminâ sanahkt.

Dundangas pagasta teefa, 23schâ Mei 1835. 2
 (Z. S.) Ernst Muckel, pagasta wezzakais.
 (Nr. 159.) Bruno Stavenhagen, pagasta teesas srih-
 weris.

No Krohna Nure muischas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee ta lihdschinniga Nure muischas fainneeka Kursitu Janna un ta Pentules muischas fainneeka Sunnifcha, par kurru mantahm parradu un nespehziabas deht konkurse spreessta, usaizinati, pee saudeschanas sawas teefas lihds 15to Juhli 1835 pee schihs pagasta teefas peeteiktees un noliktâ terminâ fanahft.

Nure muischas pagasta teefa, 15tâ Mei 1835. I
 J. Kirpen, pagasta wezzakais.
 (Nr. 235.) J. S. Karaufe, pagasta teefas skrihweris.

Tanni nakti no 9ta us 10tu Mei f. g. tappe Brozzenes fainneekam Sweedru Jannim, 2 sirgi, no kurreeem weens 7 eeksch 8ta gabda wezß, gaischi bruhns beesahm krehpehm un beesu asti un melnu srihpu pah mugguru; ohtram naw nekahbas zittas sihmes, 8â tiklai tumshaka spalwa, 6 eeksch 7ta gabda, no stakka isfagti; kas schohs sirgus ussime, tohp luhgts, schai teefai to bes kaweschanas peerahdiht, kur tas arri labbu pateizibas naudu dabuhß.

Brozzenes pagasta teefa, 21mâ Mei 1835. I
 La muischas waldischana.

Zittas flubdinafchanaß.

Leels putnu sunß, balts ar 2 bruhneem plekkeem us krusa puffes, galwa us pussi bruhna un balta, irr pasuddis. La sunna wahrds irr: *Rawa hsch e.* Kas scho sunni dabbutu, tohp luhgts, to pee Zelgawas rihta mahzitaja atwest, kur tas 5 sudraba rublus pateizibas naudu dabbuhs. 2

Puffs muishcha wihrs, kam labbas parahdischanaßsimeß, warr tapf par rijas un klehts usraugu Krohna Smahrdes muishchâ ne tahtu no Tuffuma. 2

Mahju weeta, 2 werstes no Nihgas pee Zelgawas leela zetta, kur buhs semneekem labba eebrauzama weeta, trakteeris, ruhme preeksch fivescheem, ar 6 ihpafschahm waffaras mahju weetahm, ar semmi, meschu no 2442 fahrtim garrumâ un plattumâ, un ar leelu leddus un zittu pagrabbu, irr par skaitamu naudu tudat lehti pahrdohdama, woi us dauds gaddeem us nohmu isdohdama. Skaidraku sinu pahrscho leetu warr dabbutht pee Kambara teefas lunga Titulehrrahta von Staschik Zelgawâ un pee Gubernementes Sekretehra lunga Swiazdowsky Nihgâ, Brage nammâ pee Petera basnijas. 2

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Nihgê tanni 17tâ Juhni 1835.

	Sudraba nauda.		Sudraba nauda.
	Rb. Rp.		Rb. Rp.
3 rubli 57 kap. papihru naudas gelbeja	I —	I pohds kannepu tappe makfahts ar	— 70
5 — papihru naudas	I 38	I — linnu labbakas surtes — —	2 80
I jauns dahlberis	I 32	I — — siktakas surtes — —	2 60
I puhrs rudsu tappe makfahts ar	I 75	I — tabaka	I —
I — kweeschu	I 80	I — dselses	— 60
I — meeschu	I 20	I — sweesta	2 30
I — meeschu = putrainu — — —	2 —	I muzza filku, preeschu muzza — —	6 25
I — ausu	— 90	I — — wihschinnu muzza — —	6 50
I — kweeschu = miltu — — —	2 20	I — farkanas fahls	6 —
I — bihdeletu rudsu = miltu — — —	2 —	I — rupjas leddainas fahls — —	5 —
I — rupju rudsu = miltu — — —	I 60	I — rupjas baltas fahls — —	4 15
I — sirnu	I 50	I — smalkas fahls	3 90
I — linnu = sehklas	3 25	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weena makfa.	
I — kannepu = sehklas	2 —		
I — kimmennu	5 —		

W r i h w d r i e f e h t.

No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffes: Hofraht von Braunfchweig, gramh. pahrluhkotais.